

Sammen om et sundt liv i Gladsaxe

Sundhedspolitik

Sammen om sundheden i Gladsaxe

Vores sundhed er afgørende for, at vi kan leve det liv, vi gerne vil.

Desværre har ikke alle mennesker de samme forudsætninger for det. For i Danmark oplever vi en sundhedsmæssig ulighed – en ulighed, som Gladsaxe Kommune ønsker at tage livtag med.

På tværs af forvaltninger og politiske partier vil vi derfor prioritere sundheden i alle aspekter af Gladsaxe-borgernes liv og ad den vej forbedre mulighederne for, at alle borgere kan leve sundt. Det skal med andre ord være nemmere for alle at træffe de sunde valg.

Gladsaxe er en stærk velfærds Kommune, som gennem de senere år har været en kommune i vækst. Men langvarige sygdomme som diabetes, KOL og depression fylder stadig mere i mange borgeres hverdag. Samtidig er sygdomme som disse skævt fordelt i befolkningen og har store samfundsmæssige og økonomiske omkostninger.

Så hvis Gladsaxe skal forblive en kommune i vækst – både økonomisk og menneskeligt – er det vigtigt, at vi sætter målrettet ind. Vi skal sætte tidligt ind, og dermed prioritere forebyggelse og sundhedsfremme før behandling.

Derfor vil vi fortsat sikre gode rammer for sund mad i daginstitutioner og skoler, vi vil indrette byrummet, så det indbyder til leg og bevægelse for alle aldersgrupper, og samtidig vil vi fokusere på at skabe et levende foreningsliv og sunde arbejdspladser.

Vi skal også prioritere rigtigt, så vi hjælper dér, hvor behovet er størst. Derfor vil vi fokusere på de største udfordringer for folkesundheden; herunder usund kost, tobak, alkohol, fysisk inaktivitet og borgernes mentale sundhed og trivsel.

Og det skal vi ikke gøre alene, men gennem partnerskaber og samarbejde med den enkelte gladsaxeborger, uddannelsesinstitutioner, lokale virksomheder og civilsamfundet. For det er vigtigt, at vi er sammen om sundheden i Gladsaxe.

Trine Græse

Trine Græse
Borgmester

Sundhedspolitikken – en invitation til alle

Et godt helbred er udgangspunktet for at kunne trives fysisk, psykisk og socialt. I Gladsaxe Kommune er sundhed derfor højt prioriteret. Med denne sundhedspolitik, der er den femte i rækken, vil vi skabe grundlaget for fælles retning for arbejdet med sundhed i de kommende år.

En hverdag med sundhed og trivsel er afgørende for alt lige fra børn og unges evne til at lære nyt, unges uddannelsesmuligheder og evne til at indgå i sociale fællesskaber, til voksnes tilknytning til arbejdsmarkedet og ældres evne til at klare sig selv og til at mestre livet. Derfor indgår 'Sundhed og trivsel i alle livets faser' som en målsætning i Gladsaxe-strategien.

I strategien byder Gladsaxe ind på FN's verdensmål om, at vi skal sikre et sundt liv for alle og fremme trivsel i alle aldersgrupper.

Med sundhedspolitikken sender Gladsaxe Kommune en invitation til alle i og omkring Gladsaxe; herunder civilsamfundet, uddannelsesinstitutioner og erhvervs-livet om at medvirke til, at vi er sammen om at skabe de bedste rammer og forudsætninger for et sundt liv i Gladsaxe.

Vision

Gladsaxe Kommunes sundhedspolitik er en politik for alle borgere. Det betyder, at politikken både handler om sundhedsfremme og forebyggelse til raske borgere og til borgere, der er i risiko for at udvikle sygdom samt om indsatsen over for borgere med fysisk eller psykisk sygdom.

Sundhedspolitikken sætter en fælles ramme og retning for kommunens arbejde på sundhedsområdet.

Vores vision er, at alle i Gladsaxe skal have de bedste rammer og forudsætninger for at kunne leve et godt, selvstændigt og aktivt liv, hvor flere oplever bedre sundhed og flere gode leveår.

Visionen er altså ikke i sig selv et længere liv, men snarere at vi arbejder for, at livet består af flere gode leveår uden sygdom og funktionstab. Det er grundlaget for et selvstændigt og aktivt hverdagsliv. Vores vision er også, at alle skal have de bedste rammer og forudsætninger for at leve et godt liv.

Men borgernes muligheder for at leve sundt er meget forskellige. Sundhed og trivsel påvirkes af forskelle i boligsociale forhold, uddannelse, tilknytning til arbejdsmarkedet, indkomst med videre. For at skabe lige muligheder i sundhed vil vi derfor prioritere de borgere, som har de største sundhedsproblemer og de vanskeligste forudsætninger for at leve et sundt liv.

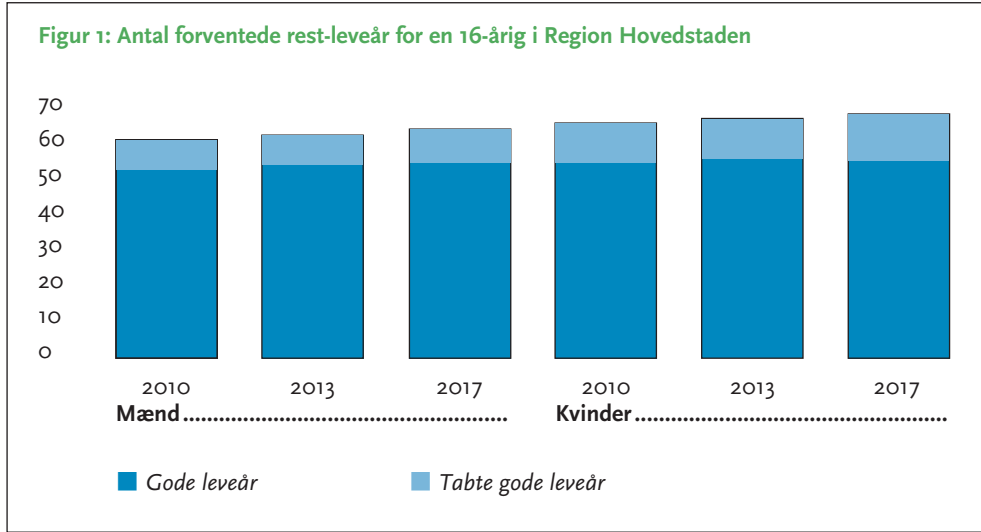
Gladsaxeborgernes sundhed 2018

Sundhed er et resultat af både fysiologiske, sociale og økonomiske faktorer, og samtidig spiller både lokale og nationale rammer ind på udviklingen af borgernes sundhedstilstand. Borgerne i Gladsaxe har på nogle områder oplevet en forbedret sundhedstilstand gennem de senere år – blandt andet er der færre, der ryger dagligt eller har et storforbrug af alkohol. Men vi er langt fra i mål endnu. For der findes ikke hurtige eller nemme løsninger, når det kommer til at forbedre borgernes sundhed.

Vi lever længere, men ...

Middellevetiden er stigende for både mænd og kvinder. Men at vi lever længere, er ikke nødvendigvis et mål i sig selv, og antallet af gode leveår følger ikke helt med stigningen i middellevetiden. En 16-årig mand i Region Hovedstaden kan forvente at leve cirka 2,3 år længere i 2017 end i 2010 – men kun 70 % af den længere levealder er 'gode leveår'. For kvinder er det kun cirka halvdelen af den længere levealder, der er karakteriseret af 'gode leveår'.

Figur 1: Antal forventede rest-leveår for en 16-årig i Region Hovedstaden

Figur 2: Udviklingen i langvarig sygdom og livsstilsfaktorer i Gladsaxe fra 2010 til 2017

	2010	2013	2017
Borgere med langvarig sygdom	33 %	36 %	34 %
Usundt kostmønster	11 %	9 %	11 %
Daglig rygning	19 %	16 %	16 %
Storforbrug af alkohol	12 %	9 %	8 %
Opfylder ikke WHO's minimumsanbefaling for fysisk aktivitet*	–	–	28 %
Dårligt mentalt helbred	10 %	12 %	13 %

*Måden, der er spurgt til fysisk aktivitet er ændret, og tallene for 2017 kan derfor ikke sammenlignes med tidligere år

Mange borgere må i dag regne med at komme til at leve en del af deres liv med én eller flere langvarige sygdomme. Langvarige sygdomme som diabetes, hjertesygdom, KOL og depression har stor betydning for den enkelte borgers hverdag og livskvalitet, men medfører også store samfundsmæssige omkostninger. Sygdommene skyldes blandt andet usund livsstil som eksempelvis rygning, storforbrug af alkohol, for lidt motion, usund kost og dårlig mental sundhed. Usund livsstil har samtidig betydning for midlertidigheden i Danmark, der ikke er på højde med midlertidigheden i vores nabolande, Norge og Sverige.

Udviklingen i langvarig sygdom og livsstilsfaktorer peger på et fortsat behov for et betydeligt fokus på sundhed i alle livets faser. Samtidig er forekomsten af flere langvarige sygdomme og størstedelen af de nævnte livsstilsfaktorer skævt fordelt i befolkningen. Det betyder, at forekomsten af for eksempel dårlig mental sundhed, daglig rygning og sygdomme som diabetes, KOL og langvarig depression er højest blandt borgere med grundskoleuddannelse sammenlignet med borgere med lang videregående uddannelse.

Alt i alt taler udviklingen for, at vi skal sætte endnu tidligere og mere målrettet ind og samtidig styrke samarbejdet om at skabe løsninger, så flere borgere oplever bedre sundhed og flere gode leveår.

Sådan arbejder vi med sundhed i Gladsaxe

For at leve op til visionen bygger sundhedspolitikken på fire grundlæggende principper for kommunens måde at arbejde med sundhed på – uanset om der er tale om sundhedsfremme, forebyggelse eller indsatser målrettet fysisk eller psykisk syge borgere. Principperne skal danne grundlaget for de sundhedsindsatser, vi sætter i gang.

Vi prioriterer sundhedsfremme og forebyggelse

Barndommen er afgørende for, hvordan vi som mennesker lykkes senere i livet. Det er vigtigt, at vi som kommune investerer i fremtidens generationer – og det kræver en tidlig og forebyggende indsats. For vi har slet ikke råd til at lade være. Vi bliver flere ældre i Gladsaxe, som gerne skal forblive raske og opnå flere gode leveår, end tilfældet er i dag. Derfor prioriterer vi eksempelvis at arbejde med rehabilitering, for at borgerne kan opretholde et selvstændigt og aktivt liv. Vi vil have fokus på at udskyde børn og unges alkoholdebut, forebygge rygestart og skabe rammer, der får flere borgere til at bevæge sig mere.

Alt sammen indsatser, som på længere sigt vil give borgere i alle livsfaser i Gladsaxe bedre mulighed for at leve et godt, selvstændigt og aktivt liv uden sygdom.

Vi mindsker uligheden i sundhed

Gladsaxe Kommune vil medvirke til at mindske ulighed i sundhed, som fortsat er en stor udfordring. Det gør vi ved at skabe sunde rammer for alle, for eksempel ved at have røgfri miljøer dér, hvor børn og unge færdes, og ved altid at tænke sundhed ind, når byens rum skal indrettes og udvikles.

Når vi skaber sunde rammer, fremmes sundheden for alle – og ikke kun for de få. Borgernes forudsætninger og muligheder for at modtage tilbud om sundhedsfremme og forebyggelse er meget forskellige. For at mindske uligheden i sundhed kræver det derfor, at nogle borgere modtager mere støtte end andre. Det gør vi ved indsatser, som er målrettede, lokalt tilgængelige og bedre tilpasset de borgergrupper, som har mange udfordringer; hvor sundhed og sygdom ofte kun er én af dem.

Vi samarbejder og skaber partnerskaber

Sundhed er for alle borgere i Gladsaxe – og derfor er sundhed også et fælles ansvar og forpligtigelse for de mange medarbejdere, der møder borgerne i forskellige sammenhænge. I Gladsaxe Kommune vil vi samarbejde om at understøtte borgernes sundhed dér, hvor vi møder borgerne, og gøre det lettere og mere attraktivt at leve sundt og tage ansvar for egen sundhed.

Mange borgere lever deres hverdagsliv uden nødvendigvis at være i kontakt med kommunen og i nogle tilfælde helt uden for kommunegrænsen. Her er det andre aktører, som har stor betydning for borgernes hverdag, og som møder borgerne i andre sammenhænge af deres liv. Derfor samarbejder vi med det øvrige sundhedsvæsen og andre kommuner, samt danner partnerskaber med eksempelvis frivillige, uddannelsesinstitutioner, erhvervslivet samt patientforeninger, boligforeninger og idrætsforeninger. Det gør vi, fordi samarbejde og partnerskaber skaber læring og nye løsninger til gavn for både sundheden, livskvaliteten og væksten i Gladsaxe.

Vi arbejder vidensbaseret

Borgerne har krav på, at vi altid baserer de sundhedsindsatser, vi sætter i gang, på den aktuelt bedste viden. På sundheds- og forebyggelsesområdet skabes der hele tiden ny viden. For at få mest sundhed for pengene baserer vi vores indsatser på viden om virkning og implementering samt på viden om årsager til og udbredelse af sygdom.

Vi arbejder aktivt for at udvikle ny viden – det gør vi ved at afprøve nye idéer og teste teknologiske løsninger. Dette kræver en systematisk tilgang til viden og indsamling af data. Samtidigt er det nødvendigt, at der er plads til at fejle – når nye indsatser afprøves. Nogle af de indsatser, vi sætter i gang, vil vi selv følge op på, mens vi i andre tilfælde indbyder omverdenen til at hjælpe med at kvalificere og evaluere vores indsatser. Dette kan eksempelvis ske gennem samarbejde med forskningsinstitutioner og andre kommuner.

Sådan gennemfører vi sundhedspolitikken

For at få politikken vision omsat til virkelighed, vil vi igangsætte tværgående handleplaner, som skal fokusere på de faktorer, der påvirker borgernes sundhed og trivsel mest. Handleplanerne skal hjælpe med at sikre koordinering og skabe sammenhæng i tilbud og indsatser til borgerne.

Nogle indsatser bliver således prioriteret som en del af en handleplan under sundhedspolitikken, mens andre indsatser løftes som en del af det øvrige drifts- og udviklingsarbejde. Gladsaxe Kommune vil således fortsætte sit arbejde med at implementere Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker og andre nationale anbefalinger til kommunerne – såsom anbefalinger for forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom. Implementeringen af disse anbefalinger kan siges at udgøre den bund, som handleplanerne hviler på, og handleplanerne bygger med andre ord oven på det, vi allerede gør i forvejen.

Ved afslutningen af hver enkelt handleplan vil vi gøre status på indsatserne og handleplanernes bidrag til sundhedspolitikken vision. For at få input til, hvordan vi løser sundhedsudfordringerne bedst muligt, vil vi løbende involvere borgere og andre relevante aktører, som er tæt på indsatsniveau, i udviklingen af handleplanerne. I hver byrådsperiode vil vi udarbejde og implementere fire handleplaner.

Gladsaxe Kommune
Sundheds- og Rehabiliteringsafdelingen
Rådhus Allé 7
2860 Søborg

gladsaxe.dk/sundhedspolitik
Telefon: 39 57 50 00
Mail: ssf@gladsaxe.dk

Gladsaxe Kommune arbejder for bæredygtig vækst og velfærd. Sundhedspolitikken udspringer af Gladsaxe-strategiens mål om sundhed og trivsel hele livet, der kobler sig til FN's verdensmål om sundhed og trivsel samt partnerskaber for handling.

December 2018